

ב"ה. ולכן ע"י שם מ"ה נעשה ג"כ ההתכללות בע"ס דתיקון כו':
ומעתה יובן מה דכתפארת בהכלי ג"כ הוא מבחי' שם הוי"ה
 משא"כ בכלים דחוי"ג כי הנה עיקר ההתכללות הנעשה
 בעולם התקון הוא ע"י קו האמצעי שהוא בחי' תפארת מדתו של
 יעקב שלימו דאבהו ישב אוהלים שמחבר בחי' חוי"ג ולכן יעקב
 המשיך בחי' עקודים נקודים וברודים שהמשיך מבחי' עקודים גם
 בברודים ע"י שם מ"ה להיות התכללות כו' ולכן תפארת נק' אות
 אמת (ע"י בווהר ר"ס ויקרא) מפני שמחבר ועושה התכללות שלא יהיו
 המדות חוי"ג נגדיים זה לזה. והנה הגדול הגבור הוא בחי' חוי"ג והנורא
 הוא בחי' תפארת ויש בו תוספת וי"ו והנורא שנמשך המשכה עליונה
 שע"י נעשה ההתכללות וכענין הנ"ל דהתקון וההתכללות הוא ע"י
 המשכת שם מ"ה וכן ביעקב נאמר מה נורא המקום הזה. וזהו
 דככלי הת"ת הוא מאיר שם הוי"ה שהוא הארה גדולה ונעלית יותר
 מבכלים דחוי"ג והיינו כי ע"י שם הוי"ה נמשך בחי' ההתכללות וז"ש
 הוי"ה אחד (ועמ"ש ע"פ לתת נקמת הוי"ה במדיו). והנה התורה נק'
 תורת הוי"ה כי בתורה כתיב וכל נתיבותיה שלום וכמ"ש או יחזיק
 במעוזי יעשה שלום לי וגו' שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של
 מטה שיהי' בחי' ההתכללות ויחוד הספירות וההיכלות וע"י יומשך
 גילוי אור אי"ס ב"ה. והתכללות זו הוא ע"י הבטול. וזהו יסוד
 כל התורה להיות בטול היש לאין וכל השלשה דברים שעליהם העולם
 עומד היינו תורה ועבודה וגמ"ח כולם ענינם בטול היש לאין וע"י
 הבטול נעשה ההתכללות משא"כ מבחי' יש כו'. והנה דור הפלגה
 אמרו ונעשה לנו שם פן נפרץ כו' פ"י שרצו ג"כ שיקבלו השפע מבחי'
 שם הוי"ה שהוא המשכה עליונה. וזהו ונעשה לנו שם פן נפרץ פ'
 שלא רצו שיומשך להם ההשפעה מבחי' שלמטה במדרגה שמשם
 יניקת החיצונים שיניקתם מאחוריים דשם אלקים ונק' לכך אלקים
 אחרים כו' כי זהו כל עיקר מעלת עולם התקון שהוא בחי' ההתכללות
 ולכן נאמר גבי יעקב שבעים נפש לשון יחיד משא"כ בעולם התהו
 מחמת שלא היה התכללות נמשך שבה"כ. ואמנם הם ידעו אשר

לקבל מעולם התקון הוא ע"י בטול היש כני"ל בענין התקון ע"י שם
 מ"ה והם לא רצו כזה וכמ"ש בלק"ת להרחיז דיל שרצו לילך בשרירות
 לבם ושאעפ"כ יומשך להם השפעת טובה כו' ע"כ נתחכמו לעשות
 המגדל והעיר. והוא שנתייעצו שע"י האחדות שיהיה ביניהם להיות
 חבור עצבים ע"כ ע"י ימשיכו להם טובה והשפעה גשמת עכ"פ
 אף אם לא יהיה להם הבטול ועבודת השי"ת. והיינו כי ידעו ככח
 שמוש השמות עליונים שבבחי' התכללות מאיר אור עליון ביותר
 וכמש"ל בענין עקודים בכלי א' שהוא בחי' ומדרגה גבוה מאד
 שהוא למעלה מעולם התהו ומעולם התקון. וע"כ אמרו ונעשה
 לנו שם שימשיכו ג"כ משם הוי"ה דהיינו ממקום הכולל לכל ההשתלשלות
 בשוה שהוא אור כללי כני"ל ולא יצטרכו להיות נכניעים תחי' הקדושה
 דעולם התקון דאצ"י שמשם א"א להם לקבל רק מבחי' חיצונית כו'.
 והיינו ע"י האחדות וההתכללות שיהיה ביניהם ולכן עשו העיר ומגדל
 דהיינו שהיה סימן להם שלא יתפרדו איש מעל אחיו כי רועי צאן
 היו זה הולך אנה וזה אנה ע"כ עשו עיר ומגדל גבוה כדי שיתקבצו
 כולם שם ולא יפרדו איש מעל אחיו וכמ"ש הראב"ע. וגם ע"פ רוחניות
 ג"כ ענין העיר והמגדל היה לתועלת החבור והיחוד (ע' בווהר פ' נח דף
 ע"ד ע"ה). וזהו מה שאמר הקב"ה הן עם אחד ושפה אחת לכולם
 כו' ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות. פ"י כי לפי שבאמת ע"י
 ההתכללות והחבור נמשך ממקום עליון ביותר וכמ"ש חבור עצבים
 וגו' וא"כ לא יבצר מהם כו' וא"כ הרי ח"ו ימשיכו המים היוצאים
 מבית ה' לבית הכסא כו' אשת הזמה כו' כיון שהם היו הולכים
 בשרירות לבם כו' ולא רצו לקבל הבטול והעול (וזהו כעין מ"ש פן
 ישלח ידו ולקח גם מעץ החיים ואכל וחי לעולם ואין זה ראוי כיון
 שכבר נפגם ע"י עץ הדעת אי"כ ימשיך תוקף זה דעץ החיים בסטרא
 אחרת ויגביר הרע וכמ"ש במ"א וכך הוא כאן). ועל כן הבה ונבלה
 שפתם כו' פיזור לרשעים הנאה להם והנאה לעולם. וכנוס לצדיקים
 שיש בהם הבטול להשיי הנאה להם והנאה לעולם כי ע"י ההתכללות
 נמשך ממקום עליון כני"ל ולכן השלום הוא הכלי המחזיק ברכה:

פרשת לך לך

(ענין לך לך וילך למטעונו ממטה למעלה וממעלה למטה כו' לה' הנראה כו' לה' סתם)

שיתוסף עליהם גרים והן הניצוצות שבקי"נ שבמאכלים ומשקים שמתעלים
 להתכלל בקדושה מפני גילוי שכינה שע"י הם בטלים ונכללים כנר
 בפני אבוקה כו'. וזהו ענין פ' זו ויאמר ה' אל אברם אי"ב ר"ם שיהא
 יורד ומשתלשל בבחי' גילוי כדי להיות תיקון וביורור כי עד אברם
 ה"י שבה"כ דור המבול כו'. ומאכרם מתחיל עולם התיקון לך לך
 יציאת שם מ"ה המתקן ומברר כו'. וצ"ל ירידה אחר ירידה מא"ב
 ר"ם בחי' יסוד אבא עד אל הארץ בחי' מל'. אשר אראך. פ"י
 אראה ואגלה אותך בעצמך כלומר שאתה תבא לידי התגלות במצות
 מילה. והיה שמך אברהם אב המון גוים כו':
והנה לפ"ז היא ירידה להיות מא"ב ר"ם אברהם. אך הענין מה
 שנתוסף לו ה' הוא ה' עילאה ובווהר א"י גבי ועבד הלוי
 הוא. הוא דא עתיקא שהתגלות עתיק הוא בנינה דוקא ולא בחכמה
 כי חכמה נק' עדן ואין שם התגלות עתיק כי עתיק הוא מקור
 התענוגים והתענוג הוא למעלה מן החכמה ובחכמה עצמה שהיא
 בחי' נקודה עדיין לא בא לידי גילוי כ"א ע"י בינה נקודה בהיכלא

הנה אברם הוא השכל הנעלם מכל רעיון אי"ב ר"ם וצ"ל בבחי'
 גילוי דהיינו להיות סדר השתלשלות מבחי' חכים ולא בחכמה
 ידיעה בבחי' ירידה ממדרגה למדרגה עד סוף כו' והתכלית הוא
 להיות גילוי בבחי' ג"ע עליון ותחתון תענוג הנבראים שיוכלו לקבל
 גילוי התענוג כו'. וזהו ענין חסד אתגלי בפומא דאמה להיות גילוי
 ההשפעה בבחי' התקשרות והוא יושב פתח האהל כו'. אך גילוי
 זה הוא ע"י צמצומים והעלם בחי' חשך דיצחק ויהי ערב ויהי בקר
 יום א' כדי להיות בחי' יש וכו' יהיה יום אחד המשכת אחד שיהיה
 היש בטל דהיינו שיהיה בחי' יש ובטל כו'. והנה להיות גילוי זה
 צ"ל מצות מילה להסיר ערלה היא קליפת נוגה החופפת כו' שלא יהיה
 לה יניקה שא"א להמשך בחי' גילוי בעודה שם כ"א כשיעור חיותה
 כו'. ולכן כתיב אחר מצות מילה כי אב המון גוים שלכאורה אינו
 מובן מה ענין גוים לכאן אלא שנעשה כח הבירור ע"י גילוי זה כי
 למה הצדיקים דומים בפני השכינה כנר בפני האבוקה שנכללים
 בבחי' בטול באבוקה. ואמרו גלו לאדום כו' כי לא גלו אלא כדי

אך לפי צריך להבין מדוע לא זכו ישראל לקבל התורה עד שהיו בגלות מצרים וימרו כחומר ולכבדים הלא כבר זכו ע"י אבות. וגם איך היה יכול לעשות כל היחודים קודם שנימול כי המילה ניתנה לו אח"כ כשהיה בן צ"ט שנה. רק דאיתא קיים אברהם כל התורה כולה ואיך הניח תפילין אשר נזכר שם יציאת מצרים ואז עדיין לא היה כלל גלות מצרים. אך כאמת יש פנימי וחיצוני והקיום שלו היה בפנימי. ויאמר הוי"ה היינו התגלות והמשכת אא"ס כ"ע מלמעלה למטה נבחי' פנימי' אבל שיוכל להתגלות גם בחיצונית שיהיה בדבר גשמי בקלף ממש גילוי אלקות כגיל. אין זה דרך השתלשלו' רק ע"י וימרו חייהם כו' בכל עבודה קשה נעשה התגלות מבחי' למעלה מהשתלשלות כי אז יוכל להתגלות גם למטה מהשתלשלות כי שם מעלה ומטה שוין גם חכמה לבחי' עשי' יחשב כולם בחכמה עשית. וזהו כי עגולי אריד מקיפי' רגלי עשי' היינו שהמשכ' והתגלות הוא מן מקיף עליון הכולל אביע' כו' ואז יכול להשתלשל רצונו ית' גם בדבר גשמי בקלף וכדומה. אבל אברהם לא המשיך רק בבחי' פנימית מלמעלה לכן לא הי' עדיין התגלות במעש' המצות בגשמיות ממש בבחי' חיצונית רק הקיום שלו כל התורה היה בבחי' פנימית. וכשהיה בן צ"ט ניתנה לו במתנ' מצות מילה במעשה ממש בכדי שילד ממנו יצחק שיצא מאתו אח"כ יעקב תמים ובניו יקבלו התורה בהתגלות חיצונית מצות מעשה ממש לכן לא קבל אברהם התורה לפי שיצא ממנו ישמעאל וכו' רק אחר שנימול ונולד יצחק אחר המילה אז יוכל להוליד יעקב תמים אשר קבלו בניו התורה במצו' מעשה. הארה מן העגול' כו' אף בבחי' חיצונית כי לנגדו למעלה מן השתלשלות מעלה ומטה הכל חד כו' (ועמ"ש ע"פ משה ידבר שם נת' היטב ההפך בין מה שקיים אברהם כל התורה כי למית עולה בקנה א' עם מיש כאו):

וְהָנָה הוא עשנו ולא אנחנו ולו קרי בו"י וכתוב לא באל"ף וביאור הענין כי איך יכול להיות שנהי' אנחנו עמו על ידי השתלשלות רק כי הוא עשנו ולא באל"ף זהו בחי' כתר כי א' רישא דאתון כתר ועי"ז יכול להיות ולו בו"י אנחנו עמו כי מאחר שזוהו למעלה מן השתלשלות הארתו יכול להיות גם למטה מן השתלשלות. ולכן כשנתנה התורה ונצטוו מצות במעשה ממש מצוה הראשונה היא מתחלת באל"ף אנכי כו'. כי שיקיים המצות במעשה ויעשה יחודים ע"י קיום מצות במעשה אי אפשר רק שיתגלה הארה מבחי' כתר כו' לכן מצוה ראשונה מתחלת באל"ף בחי' כתר הארה מלבנונית הכתר כו'. וזהו ואברם בן ע"ה שנה בצאתו מחרן היינו כי ממוחין למדות צריך לילך דרך הגרון ואחר שירד ממדרגת מוחין ועדיין לא נעשו מדות קודם שיבאו להלב נק' אז חרן וכשהיה אברם בן ע"ה היינו ז"פ עשר בחי' חיצוני' וה' חסדי' בחינת פנימי' יצא מחרן שבא הארה והתגלות מחכמה למדות. והנה כמו שאיתא רישא דעשו בעטפוי דיצחק כמו"כ קודם הבירור הי' לוט כלול באברהם בקדושה כמו סיגים אשר קודם הצירוף ובירור מעורבים הם עם זהב. ולוי"ט בגי' מ"ה אחורי' דשם מ"ה. אך הוא מקור חו"ב דקליפה לכן נק' לוט לשון קללה ולכן הלך לוט את אברהם קודם הבירור ולכן יצא מלוט עמו ומואב אשר יצאה מהם רות המואביה ונעמה העמוני' כי מואב חכ' דקליפה ונעמה הוא לשון נועם בינה התגלות עתיק בבינה וע"י בירור יצאה רות המואביה ונעמה העמוני' מן חו"ב דקליפה ואחר הבירור נפרדו סיגי לוט מאברהם: ויאהל אברם עד מקום שכם כתפי' חו"ב דנוק' ואלון מורה תי' דנוק' כי כל המשכות והתגלות הי' אברהם ממשיך להמלכות מן שכל הנעלם

ש"ה וזהו, נדפס: ולא אנחנו. ובדפוס ראשון: הלו אנחנו.

נקבה תסובב גבר שמקבלת הארת עתיקא. והענין כנודע שלהיות התפשטו' וירידת המדרגו' הוא דוקא ע"י בחי' ומדרגה יותר עליונה כו': **ולהבין** זה היטב הנה כתיב בשלמה וידבר שלשת אלפים משל. הענין הוא כמו שאנו רואין שהחכם אף שיודע דבר חכמה בעצמו אעפ"כ אינו יכול להסביר החכמה ההיא לוולתו עד שקודם שהוא מסביר צריך לקשר דעתו בחוזה ולהתיישב איך ומה שיכול להסביר ולהשתלשל למטה בדברים תחתונים ולהלבישם במשל דהיינו שיהי' יכול למצוא דבר החכמה ההיא גם בדברים תחתונים. כי לזה צריך חכם גדול שיוכל להלביש חכמתו גם בדברים תחתונים שלמטה ממנו. רק שלמה המלך ע"ה ברוב בינתו היה יכול למצוא שלשת אלפים משל דהיינו ג' אלפים מדרגות שלמטה ממנו גם שם היה יכול למצוא ולהראות אותו דבר חכמה בעצמה שהיה יודע. לכן כשנצרך להשתלשל המדרגה שתהיה ההתבוננות בהרחבה צריך שיהיה מן מקור עליון הגבוה ביותר מבחי' חכמה ואז יכול להיות התגלות בינה אבל מן חכמה עצמה אין יכול לירד להשתלשל ממנה בחי' בינה רק שרש בינה והתגלותה היא התגלות עתיק בה וע"י נשתלשלה ונתגלה בהרחבה. ואף כאן להיות הארת הבינה אורך ורוחב מבחי' יו"ד חכמה בחי' נקודה כו' הוא ע"י גילוי בחי' עליונה יותר היא בחי' עתיק בחי' קוצו של יו"ד שעי"ז מתפשט הוי"ד בה"א. וכמבואר בפרדס שהיו"ד יש לו ג' קוצין ומקור התחתון נמשך הה' ובקוץ התחתון יש בחי' הקוץ העליון ונמצא שיש הארת קוץ העליון בבינה ולכן ירידה זו היא בחי' עליו מאוד שנמשך אור הכתר ולכן וילך למסעיו מנגב. חסד. ועד בית אל. מל'. מלמעלה למטה. ומלמטה למעלה. מלה' הנראה כו' עד לה' סתם:

והנה להבין זה בעבודה הנה אמרו נובלות חכמה של מעלה תורה שהתורה שהיא בדברים גשמיים היא מבחי' חכים ולא בחכמה ידיעא כי הנה חכמה עליונה אין לה השגה רק דוקא בהתלבשותה בדברים גשמיים שאוי בלקיחת האתרוג ע"מ מאחר שהחכמה מלוכשת בו הי' כאלו אוחו בחכמה העליונה. והנה המשכת חכמה עליונה בדברים גשמיים הוא ע"י אור הכתר כי אורייתא מחכמה נפטת בבחי' גילוי אבל מקורה הוא למעלה שתר"ג מצות דאורייתא וז' דרבנן הם תר"ך עמודי אור והוא מארחין לבנונית דגלגלתא בחי' כתר שהוא מל' דא"ס ועי"ז נמשך למטה כ"כ. ולכן גילוי חכמה עליונה המלוכשת בפ' קדש ע"מ הוא יותר מגילוי החכמה עצמה במקומה העליון לפי שנמשך ע"י הכתר שלמעלה מהחכמה. ולכן נעשה יחוד עליון ע"י דברים גשמיים כמו ע"י צדקה נעשה יחוד עליון באצ"ל למעלה מג"ע תענוג הנשמות שהוא בבריאה ומל' דאצילות נעשה עתיק דבריאה כו' שמצדק נעשה צדקה ו נעשה ה כמ"ש בזהר עד לא קבילת דכר כו'. ולכן לא נאמר בתורה מעלת אברהם שהיה מאכיל אורחים כו' עד שבא לא"י ולא בחו"ל הגם שכבר היה בן ע"ה כו' אלא שמתחלה אף אם היה עושה לא היה ממשך כלום ולא היה נוגע ליחוד עליון עד שויאמר ה' אל אברם במאמר זה ויאמר ה' מאציל עליון המשך אל א"ב ר"ם לך לך כו' להיות ירידה והשתלשלות כו' ואז נמשך להיות יחוד עליון תלוי במעשה התחתונים ועיקר גילוי היחוד הוא ע"י התורה. אך האבות עשו הכנה לבחי' התורה כמ"ש ותורה שם בישראל ע"י ישראל. כי ע"י אברהם נמשך קו ימין חסד כו'. וזהו ענין ס' בראשית שאין בו מצות התורה רק פ' אברהם ופ' יצחק כו' שהם קודם התורה והם הם שהמשיכו להיות בחי' התורה כו':

כל עולם כו'. וזהו ענין המחדש בטובו שהתהוות מאין ליש הוא ע"י חדוש דהיינו ע"י מסך ופרסא נעשה אור חדש אור של תולדה ואין זה ממהות אור הראשון וכשיוירד ומשתלשל נעשה עוד פרסא עד שנתהוה גשמיות ממש:

אך יש כמה מיני מסכים המבדילין שיש עוד בחינה שאומרים במוצאי שבת המבדיל בין קדש לחול שהוא מסך מבדיל גמור ואינו דומה לפרסא שמפסיק בין הקודש לקדה"ק שזהו דרך השתלשלות אותו אור עצמו שנתגשם וגם לאחר הפרסא הוא קודש (וע"ד שמבדילין במ"ש ליו"ט המבדיל בין קדש לקדש) משא"כ בין קדש לחול הוא מסך שמעלים ומסתיר האור עד שנעשה נפרד ממש כמו היכלות החיצונים המגביהים א"ע לומר לי יאורי כו' אלא שואתה מחיה את כולם וקרו ליה אלהא דאלהיא ואינו כופרים ממש וזהו הודו לאלקי האלקי' כל"ח שלעולם חסדו והשפעתו מעולם ועד עולם עד שהוא בבחי' אלקי האלקים במקום ההעלם וההסתור והחושך ועל מסך מבדיל זה נאמר אלביש שמים קדרות וכו':

והנה בבחי' חול זה יש ב' בחינות א' חול גמור היכלות דנוגה דקרו ל' אלקא דאלקיא כנ"ל. הב' הוא בחי' חולין שנעשו על טהרת הקדש חולו של מועד דהיינו שנמשך הארה מקדושה בחי' בטול גם בהחול וכמו ע"י שמירת שבת יש הארה בששת ימי החול מבחי' קדושת השבת. ג' ימים הראשונים משבת שעברה וג' ימים אחרונים משבת הבא וזה נמשך לישראל בששת ימי המעשה מקדושת שבת להיות כל מעשיהם בחול ע"ד חולין שנעשו עטה"ק (וזהו ענין הבדלה במו"ש ברוך המבדיל כו' הברכה היא המשכה שיהיו החולין נעש"י עטה"ק) וע"ז נאמר ששת ימים תעשה מעשיך וכו' וצריך להיות ששת ימי המעשה דוקא ע"י ההעלם ומסך (המבדיל בין קדש לחול) שא"כ היה בטול ממש וכמו ענין תפלת שמו"ע בהשתחוואו וכמו שא"כ להרים יד לפני המלך כו' ומאן דמחוי במחוג קמי מלכא כו'. ובאמת כתי' יגיע כפיך כי תאכל ע"י ל"ט מלאכות הוורע והחורש והקוצר כו' דהיינו שע"י המעשה ממשיך הו"יה חדשה והתהוות דבר חדש להיות המחדש בטובו מעשה בראשית דוקא וזהו אשר ברא אלקים לעשות. תורמוסין צריכין תקון להפוך מרירו למיתקו להיות מי שטרח בע"ש יאכל בשבת שיתעלה הכל בבחי' שבת כי שבת היא מנוחה בחי' בטול כמו שמו"ע וא"א להיות כולו שבת כמו כולו שמו"ע רק תחלה להיות ימי החול כו'. ותקון זה הוא ג"כ בחי' המילה כי עד שלא נימול אברהם היה שמו אברם אב הוא בחי' ראשית הגילוי יש מאין שהוא מקור ההשפעה נק' בשם אב והיה בבחי' רם על כל גוים כו' מפני שהיה ע"י מסך. וע"י המילה נק' אברהם אב המון גוים להוסיף התכללות ניצוצות כי להיות ההארה כגלוי גמור עד שיתקרב הניצוץ ליכלל תחת כנפי השכינה הוא ע"י המילה כי מילה אותיות מל"ה הם חו"ב. ומל הוא ל' התגלות כי מל מלשון ממלא שהדבור הוא המגלה את החכמה להיות החכמה יוצאת מכח אל הפועל ומההעל' אל הגילוי ולכן לע"ל דכתי' אז אהפך אל עמים שפה ברורה כתי' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דבר מחמת שיהי' גילוי בחי' דבור התגלות אלקות התגלות חכמה:

וגילוי זה למעלה הוא בבחי' חשמל עתים חשות דהיינו שלפעמים הוא בבחי' העלם סייג לחכמה שתיקה ועתים ממללות בחי' דבור וגילוי וגם מל מלשון והוא ישב ממולי שהוא פי' נגדי כלומר דבר שנראה כאילו הוא לנוכח עיניו. ולמטה באדם התחתון הנה כתיב נעשה אדם בצלמנו כדמותנו יש ג"כ מסך על אבר המשפיע שהוא

לכן אמר לו ישמעאל יחיה לפניך כי אחרי שנקרא אברהם בה"א שע"י המשיך התגלות בבחי' מל' ונתנה לו המילה ה' יכול להעלות ניצוצות כנר בפני אבוקה שיהיו נכללי' בבחי' מל' כו' וכמ"ש ואת הנפש אשר עשו וכו'. גם שרי היתה נקראת מקודם ביו"ד מורה על צמצום ואח"כ כשהיתה צריכה להוליד את יצחק היתה נק' בה"א בהרחבה להורות על המשכה והתגלות. וזהו ויקרא שם אברם בשם ה'. ויקרא היינו המשכה מא"כ ר"ם שכל הנעלם המשכ' מיסוד אבא לע"ם דנק' הנק' שם ה' כו':

(אנכי מגן לך). פי' מגן אברהם. דהנה נודע שאברהם הוא בחי' חסד גדול עד מאד בלי שום מונע וכולם טובים בעיניו והוא רק טוב ולכן אמר לו ישמעאל יחיה לפניך שפי' שיחיה לעד לפניך שהוא בחי' א"ס בלי גבול ואעפ"י שהוא יודע מהו ישמעאל אעפ"כ מחמת חסד גדול וטובו הגדול רוצה שיחיה ולא זו בלבד אלא שרצה שיחיה לחסד בלי גבול. וזהו דאיתא לא כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ויצא מחמת רוב חסדו. אבל באמת אין מהראוי כן. דהנה בביאת משיח א"יה כתיב בלע המות לנצח. ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. וצריך לבער כל הרע מן הארץ ואם יתנהג העולם בחסדו הגדול כנ"ל לא היה העולם יכולים לבא למדרגה הנ"ל של משיח. ולכן בא יצחק בחי' דין ואף יצחק יצא ממנו עשו מחמת דינו הקשה על חרבך תחיה. אך יעקב היתה מטתו שלימה: והנה נודע כי מגן נק' דבר המכסה למשל במלחמה נק' מגן מה שמכסה בו שלא ילופט עליו הקשת. והנה כתיב כי שמש ומגן ה' אלקים שכמו שהשמש אם לא היה לו נרתק לא היו יכולים לסבול אורו הגדול והנרתק הוא המגין שנוכל לסבול. וזהו לעתיד לבא הקב"ה מוציא חמה מנרתקה וצדיקים מתהנים בה ורשעים נדונים בה. והנה נודע שבכל בוקר דאברהם בחי' חסד מתעורר בעולם וישכם אברהם בבוקר וכדאיתא בזוה"ק והקב"ה רוצה להנהיג את העולם בבחי' חסד. אם לא היה מגן לבחי' חסד הנ"ל לצמצם חסדו וטובו ולתת דרך צמצום כמו שצריך רק להחיות הקליפות מפני שצריכין בשביל סטרא דקדושה שיהיה אתהפכא חשוכא לנהורא כידוע. ואם לא היה דרך צמצום היה חיותם בלי גבול ולא היו יכולים לבער הרע מן הארץ. ולכן בכל בוקר כשמתעורר מדת אברהם מדת חסד כנ"ל אנו צריכין לברך ברכת מגן אברהם. מגין שיעשה מגין לבחי' אברהם הנ"ל לטובתינו:

ולא יקרא עוד שמך אברם והיה שמך אברהם כי אב המון גוים וכו'. הענין כי הטעם למילה דכתיב אשר ברא אלקים לעשות לתקן שעדיין צריך תקון ע"י האדם כי הגם שכבר ברא אלקים את האדם לא בראו בשלימות וכדאיתא במדרש רבה (פ' בראשית פ' י"א) ששאל על המילה אם חביבה היא המילה למה נברא האדם ערל והיתה התשובה שכל מה שנברא בשימ"ב צריכים עשייה ותקון וכמו התורמוסין שצריכין תיקון. ולהבין המשל איך הוא דומה לנמשל. הנה נודע מאמר המחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב תמיד הוא החדוש יש מאין וענין התהוות יש וגשמי מאין ורוחני א"א להיות כך רק ע"י בחינ' מ"ש והבדילה הפרוכת לכם בין הקודש כו' כי בהמ"ק שם היה מקור ההשפעה וגילוי השכינה בקדה"ק ולהיות ההשפעה נמשך משם ולהלאה לא היה ע"י גילוי כל כך כי א"כ היה הכל אחד רק שנמשך ע"י מסך מבדיל והוא הפרוכת המבדיל בין קדה"ק ששם ה' גילוי השכינה לבחי' קדש ופרוכת ת"א פרסא וכמה בחי' פרוכת ה' בבהמ"ק ומשכן שכל ההשתלשלות מעולם ועד עולם הוא ע"י מסך פרסא מפסיק בין

סו"ה זו בלבד, נדפס: לחסדי. ובהערות כ"ק אדמו"ר שליט"א שכנצל: בחסדי.